

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semeniku (Knabenseminar.) — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navađne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

 S prihodnjim mesecem julijem se začne drugo polletje, zatoraj prosimo p. n. naročnike „Slov. Gospodarja“, ki so samo za pol leta naročnine poslali, naj naročilo za drugo polletje o pravem času ponovi, da se jim more list redno pošiljati. Tudi novi naročniki se sprejmejo. Do konca leta znaša naročnina 1 fl. 60 kr.; do 1. oktobra pa 80 kr. Naročnina se naj pošilja po poštnih nakaznicah. Opravištvu „Slov. Gospodarja“.

Vesela zraven nepovoljne novice!

Lepa je na Štajerskem Savinjska dolina, in pridni Slovenci so njeni kmetski prebivalci. Ali tem grši nemčurji in nemškutarji čepijo v staroslavnem Celji. L. 1848 izhajale so ondi navdušeno pisane slovenske novine, sedaj šopiri se ondi nemško-prusačka „Cillier Zeitung“, podpirovana od patrona avstrijskih freimaurerjev, državnega poslanca dr. Forreggerja. Ta list izhaja vsaki teden po dvakrat, poln najnespodobnejšega psovanja na Slovence, od katerih celjski meščanje vendar največ dobivajo dohodkov! Pisava je tako strastna, tako neumna, da smo radovedni povprašali, kdo da za božjo voljo tako nesramo s Slovenci pometa? Poizvedeli smo, da je izdatelj listov celjski rojak Janez Rakusch, tedaj slovensk odpadnik. Mož je potoval po Nemškem in se ondi navlekel velikonemškega duha. — Domov prišedši nakupil je nekđaj slovensko tiskarno ter pred 6 leti začel izdajati list „Cillier-Zeitung“ v korist „nemškemu liberalstvu“. Ker pa sam pisati ne ume ali je prelenoben ali ne utegne, najel si je svojim nazorom primerne pisarja, prav za prav mazača. Ta mazač je nekov poitalijančeni Lah po imenu Besozzi, zadušen dijak in naposled še celo bivši komedijant na teatru v nemškem mestu Meiningen. Ta človek je toraj pozvan dospel v Celje s trebuhom za kruhom in životari se s tem, da za „nemško liberalstvo“ pišoč ščuje Nemce na Slovence in z blatom ometava sedaj ministre, sedaj duhovnike, sedaj konservativne, pravicoljubne Nemce, najčeeše pa — Slovence.

Uže večkrat smo kakšno strupenost zoper Slovence iz „Cillier Zeitung“ navedli, sedaj pa imamo pravega gada. Čeravno je bila njej zadnja številka od policije zasežena, ker je preveč psovala na ministra grofa Taaffeja, zakadila je se „Celjanka“ vendar prav srđito v slovenske poslanca ter imenuje njihove slovenske volilce „slavischer Pöbel“ t. j. slovanska žlota ali druhali. Tedaj tiste čestite mozeve od Savinje, Save, Sotle, Mure in Drave, Dravinje in Mislinje, korenjake solčavske, pohorske, slov. goriške itd., ki so po danej jim pravici in dolžnosti volili blagega Hermana, požrtvovalnega dr. Vošnjaka in odličnega barona Goedelna, ti se morajo dati po celjskem Rakuši in njegovem komedijantu psovati, da so „slovanska žlota!“ To je neznosljiva predrznost, najnesramnejše žaljenje Slovencev. Toda obrnimo se proč od ostudnih mazarij v „Cillier Zeitung“.

Nepoznan domoljub koroški je naročil 300 listov „Slovenskega Gospodarja“ za koroške Slovence. Uže denešnje številke pojde 50 iztisov na njegov račun med brate Korošce. Ta vesela novica bo marsikoga naših čitateljev z veliko radostjo navdajala. Saj vidi, da žrtve za naš list darovane niso bile zastoj, ker rodi več sadu, nego je se bilo sprva pričakovalo.

Koroškim Slovincem se najhuje godi. Oni nimajo niti enega poslanca v državnem zboru. Akopram jih je 120.000 duš in zavzamejo najlepši kos Koroške zemlje, tlačeni so vendar tako, da jim niti slovenskih ljudskih šol ne privoščijo. Vse in povsod užugava nemščina. Edino duhovstvo še izmed izobraženih stanov k njim govori v slovenskej besedi. Imajo 117 fará, kder se beseda božja oznanjuje slovenski, ali slovenskih županov, učiteljev, teh nimajo. Zarod v nemčevalnih šolah vidno peša. Izšolana deca ne znajo ne nemški pa ne slovenski, ne pravilno misliti, ne govoriti. Vsled tega se tujstvo tem leži šopiri in zatiruje narod slovenski. Slovenci nadarjeni morajo si sami glave bistriti s prebiranjem slovenskih knjig in časopisov. V to svrho je se od večih stranij Korošcem svetovalo, naj se osnuje tis-

kovno društvo, ki bi naj izdajalo tednik. Zavoljo raznih zaprek ni prišlo do tega. Da se pa silnim potrebam nekaj ustreže, omislili so koroški domoljubi 300 iztisov „Slov. Gospodarja“ za ravno toliko prejemnikov med koroškimi Slovenci. Dodjali so še prošnjo, naj „Slov. Gosp.“ pogosteje ozir jemlje na potrebe Korošcev!

„Slov. Gospodar“ se tolikega zaupanja pri bratih koroških res ni nadejal, čeravno je precej od začetka imel ondi nekoliko naročnikov. Zavoljo teh je tudi ozir jemal v dopisih, političnem ogledu itd. na Korošce. Nove tri stotine pa mu nalagajo v tej reči še posebnih dolžnostij! Ustrezal jim bo, kolikor najbolj mogoče, morebiti s časom s kako posebno prilogo. Bodite nam štajerskim Slovencem toraj milo blago pozdravljeni, bratje koroški! Druži nas sorodna kri, jednaka vera, taista avstrijska domovina, pa vzajemna borba za narodne svetinje z neomahljivim zaupanjem na gotovo zmago! Bog blagoslovi naše podjetje!

Gospodarske stvari.

Pomoček zoper zeljske bolhe.

II. Včasih se je tudi kot dobro sredstvo zoper bolhe nasvetovalo seme pred posejativjo v v solni vodi namakati, ali grede z apnom, sajami itd. potrošati. Pa vendar vse to je le malo ali nič pomagalo. Pač pa je dobro se obneslo plevel posebno goršico, v ktere se bolhe kakor v pravih gnjezdih zarejajo, spomladi popitati in oničiti.

Konečno hočemo še sredstva omeniti, s katerim se na lahki način bolhe na tisoče polovijo. Vzame se deska, ali kar je bolj lahko, kos iz lesa ali drata, ki je s papirjem prepet. Ta papir se na obeh straneh pomaže s tičjim limom, sirupom, kolomazo ali sploh s kako prilepljivo stvarjo, ki je pri rokah in je dober kup. Ta pomazana deska ali rima se potem tik nad rastlinami sem ter tje pritegne in pregiblje, bolhe vsakokrat od listov rastlin za pol metra visoko poskočijo, pridejo z mažo na deski ali rimi v dotiko in v nji obvisé. To delo se lahko vsak dan ponavlja nad rastlinami, dokler da se skoraj vse bolhe polové in rastlikam ne škodujejo več, kajti dosti močnim rastlikam bolhe ne morejo nič več hudega storiti.

Najbolj težko je temu mrčesu do živega priti, dokler je še v jajcu ali bubi. Treba je toraj gledati na to, da se dosti za časa mrčes ugonobi in posebno samicam brani, da zalego v grede zaležejo.

Vejevje sadunosnim drevesom kaže izrezovati.

Krone naših sadunosnih dreves so po sorti razne podobe. Treba jim je včasih tudi človeške roke, da jih nekoliko uravna in popravi, če se hoče, da bode drevje dobrega in obilno sadja rodilo. Množina cvetja in popkov mora biti v pravi razmeri k prostoru, ki ga vejevje zavzema,

Pri takih drevcsih, ki imajo piramidalno in visoko rastočo krono, se mora tako pomagati, da se jim vsako četrto ali šesto leto pregosto vejevje izreže in v notrajnem delu krone take veje, ki z drugimi navzkriž rastejo, iztrebijo in izrežejo. Pri drevcsih, ki imajo bolj nizko krono in pri takih z visečimi vejami se morajo razun prej imenovanih vej in vejic tudi tiste porezovati, ki preveč visijo. Navadno izrastejo na vpognjenih krajih takih vej močni lesni poganjki, kateri se dajo v to porabiti, da se iz njih više razstoča krona drevesu narediti da. Tudi so na takih krajih pogosto manjše mladike, ktere se morajo nekoliko nazaj porezati, da potem iz z njih močne lesne veje izrastó, iz katerih pozneje zopet višje krone nastanejo. Vrh tega še se pri obeh imenovanih drevesnih podobah nahajajo zlasti pri peščičastem sadji dolge, tanke k tlam viseče veje, ktere branijo, da svitloba in toplota ne more med vejevje vdirati, kar je potem vzrok, da postanejo spodnji deli vej goli in neplodovitni. Take veje se morajo prikrajšati in na njih izraste potem rodoviten les. Da se mora vse staro suho šumevje odstraniti, je samo ob sebi umevno.

Kako imenitno in hasnovito da je izrezovanje, trebljenje drevesnih kron, to bode vsakdo kmalo spoznal, ki ima priliko drevesa primerjati, katerih krone so bile od časa do časa razredčene in iztrebljene, s takimi, ki te dobrote nikdar ne okusijo. Pri iztrebljenih drevesih je krona dostikrat prav gosta in košata, pa večina vej je na spodnji tretjini svoje dolgosti golih in nerodovitnih in še le njihovi vršiči imajo listje, cvet in sad. Na vršičih se vsako leto naredé kratke mladike z malimi listki in drobičkim sadjem, katero nikdar do naravne debeloste ne doraste in je kislega okusa, redko, nepopolno listje ne zadostaje potrebnih redivnih tvarin za sad prirediti in pripraviti. Vih tega se cvetje takih dreves po vremenskih neugodah dosti prej pokvari, ker je ravno na koncih posameznih vej. Pa tudi viharji, sneg in druge nezgode takim drevesom krone prej in laglje polomijo. (Konec prih.)

Bramor je kobilici podobna, ponočna, podzemeljska žuželka, ki vzlasti zadnji dve leti na izredni način nagaja našim gospodinjam, ker jim po vrtili spodjeda mlade sajenice. Marsikaj svetujejo, kako naj bi se škodljivce pokončeval. Pravijo, da bi menda največ koristilo to, če bi se zapravljala gnezda, kamor je bramorka iznesla jajčica. Nek tukajšnji vrtnar mu, kakor trdi, s uspehom prihaja do živega s tem, da zjutraj s prstom odrabljava novo razrovano površino, dokler ne zasledi torišča, kjer hodnik vodi globlje v zemljo; tukaj vlije v luknjice kakih 5 kapljic laškega olja, potem pa vode. Voda „štorkljasto živalico“ prisili na dan, a olje jej je strup, zatoraj se čes nekoliko trenutkov raztegne — mrtva.

M. K.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Graška „Tagespošta“) govorila je nedavno o dači: kolika je v posameznih okrajnih glavarstvih Štajerske zemlje bila do sedajna dača od zemljišč in kolika bode nova, ter pravi med drugim: V okrajnem glavarstvu ljutomerskem bila je cesarska dača dozaj 66060 fl. po novem pa bode 73377 fl. tedaj za 7317 fl. večja; v okrajnem glavarstvu ptujskem pa je bila dozaj 155.633 fl., po novem pa bode 203.299 fl. tedaj za 47.586 fl. večja. Jaz pa sem pred desetimi tedni v „Slov. Gosp.“ djal: „V okrajnem poglavarstvu ljutomerskem plačevalo bode se po novem 73.377 fl.; v glavarstvu ptujskem pa 203.299 fl.“ Do sem se tedaj številke, ktere sem si jaz takrat zračunil v Tagespoštnimi, ktera je dobila svojo razpravo kakor se hvali „von sehr geachteter Seite“, popolnoma vjemajo. Glede stare dače pa sva si s Tagespoštnim poročevalcem precej navskriž, jaz sem namreč dalje tako pisal v „Slov. Gosp.“: „Dozaj se je v celem ljutomerskem okrajnem glavarstvu plačevalo 72.395 fl. namreč v gornjeradgenskem 36033 fl. v ljutomerskem pa 36.862 fl. Iz tega je razvidno, da bo zanaprej celo ljutomersko glavarstvo 982 fl. več plačevalo, ako se po reklamacijah čisto nič nebi znižati dalo. Da Tagespoštni podatki niso zmišljeni, nego iz dotičnih izvorov ali matic zajeti, ni dvojbe, pa tudi moji so do pičice in popolnoma resnični. Kako to? Od kod tedaj razložek? Omenjena „veleccenjena starka“ pravi, ka je predpisana cesarska dača od zemljišč za celo Štajersko dozaj bila 1,967.759 fl. nova pa bo 2,479.765 fl. tedaj, pravi, bo nova za 512.006 g. večja. Temu ni tako. Nova sicer bo, ali še le čez 10 let popolnoma 2,469.765 fl., dozaj predpisana pa je bila 2,041.000 fl. Toda teh 2,041.000 fl. se nikoli popolnoma ni vplačalo, kajti vsako leto se zavolj elementarnih nezgod: toče, mraza, povodenj itd. več ali manje odpiše. Primerjavajoča novo s staro, imela je Tagespošta 2,041.000 fl. za celo Štajersko proti 2,479.765 fl. v oziru imeti, ne pa taisti broj, ki se po odbitku zavolj toče itd. dejanski plača. Razložek med staro in novo ni tedaj 512.006 fl. nego 438.765 fl. Ravno tako je razložek kakor sem rekel za okrajno glavarstvo ljutomersko 982 fl. ne pa 7317 fl. Na dalje sem takrat v 13. števil. „Slov. Gosp.“ pisal: „V okrajnem glavarstvu ptujskem bo se po novem mnogo več plačevalo kakor dozaj“ — sicer ne kakor Tagespošta pravi 47596 fl. na leto — No itak kakor sem rekel 39.010 fl. Dozaj se je namreč plačevalo 164.219 fl. v celem glavarstvu in sicer je odrajtaval okraj ptujski 98.250 fl., ormoški 50.177 fl., rogački 15.702 fl. Od onih 39.000 fl. zadelo bo rogački okraj okoli 2000 fl., ormoški tudi samo toliko, vse drugo pa bo nosil okraj ptujski. Nadejamo se sicer, ka bo se po reklamacijah nekaj dalo popraviti kaj se v

pravem trenutku zgrešilo. V ptujskem okraji ni bilo v cenilnej komisiji nejednega kmeta kot zvedenca, kajti gg. Filafero, Leskošek, Sobler, Zürn-gast itd. itak niso prav za prav navadni kmeti. J. Žitek.

Iz Ponikve. (Strašen ogenj) je bil v nedeljo 19. t. m. ob 1. uri popoldne tukaj v vasi „Verteče“, kteri je v malih urah 8 poslopij uničil. Pri tej nesrečni priložnosti si je naš splošno spoštovani občinski predstojnik Franc Podgoršek veliko hvalo zaslužil, ker je, ko zasliši, da zvon ogenj oznanjuje, svoje konje pripregel in občinsko brizgalnico do gorišča zapeljal, tam neutrudljivo z vso močjo delal, branil, gasil, zapovedoval in s svojim zgledom navzoče ljudi k marljivosti spodbujal, ter na pogorišču ostal do noči. On in žandarji so naredili, da ni cela vas zgorela, ker so branili, pomagali rešiti, kar je še za rešiti bilo in nektare lene ljudi k delu gonili in silili. Slava in hvala tedaj gospodu Podgoršek-u in izvrstnim gospodom žandarjem! Ubogi pogorelci so zdaj v veliki revščini in zadregi, posebno zato, ker je tukaj že 10 slabih letin bilo. Mraz in toča je skoraj vsako leto delo in trud kmetovalca uničila, tako, da nekteri še davka plačati ne morejo. Kaj bodo zdaj nesrečni pogorelci začeli? Vse jim je zgorelo — tudi obleka, ves živež in tudi vsem svinje. O ko bi kakšen usmiljeni človek se najdel, kteri bi revežem v istej veliki sili s kakim milim darom pomagal! Bog, ki vsako usmiljenje in vsak dar stoterno poplača, tudi takega dobrotnika ne bode pozabil. Revščina je tako velika, da se ne da popisati in ako bi kdo hotel ubogim pogorelcem pomagati, naj blagovoli ta mili darek, če je denar, obleka ali živež, poslati občinskemu predstojniku na Ponikvu (Ponigl a. d. Südbahn). Povrnili po vsemogočni Bog!

Od Kapele pri Brežicah. (Slabo gospodarjenje.) Dopisatelj je nekdam od l. 1853—57. hlače trgal po klopih meščanske glavne šole v Mariboru pa Bogu bodi potoženo: naučil se ni veliko, ker ni nemščine umel, v katerej je se vseskozi prednašalo. Edini učitelj Mirt v 3. razredu je časih kaj slovenski spregovoril; v 4. razredu bila je sicer dovoljena vsaki teden ena ura za slovensko berilo, ali te nam učitelj Furegg ni hotel privoščiti. Tako je prišlo, da je pozabil, kar so mu nemški v glavo zabili, druga pa ni znal. Zato je moral doraščen začeti s samoukom, s prebiranjem slovenskih knjig in časopisov. Zato pa so obžalovanja vredni starši pa otroci, kder v ljudski šoli tem nerazumljivo nemščino v glavo pšejo, na to pa pozabijo, da je treba otroka najprvle v materinščini podučevati, izobraževati. Povsod delajo z deco tako, na Nemškem, Italijanskem, Francoskem. Materinščina je podlaga vsej nadaljnjšnji odgoji človeka. — Za kmetijski stan prišli so res žalostni časi. Pod napravimi in vsled postav, katerih so nam liberalni poslanci naložili, skoraj omagujemo. Vrh tega se nam

mladina boče zelo spriditi. Kdor se kaj izuči v šolah, neče doma delati. Hoče biti gospod, dekleta pa vsaj „frajla“. Izšolanega otroka vzamejo po nekaj letih k vojakom in starši zopet pogrešajo podpore. Kateri doma ostanejo, tem pa stara nošnja ni dovoljna, vsak če biti oškriban po „soldački“, hlače nosi po francoski, črevlje pa „meksikajnarje“, in kadi cigare. Jednako gizdijo se tudi dekleta. „No, vsaj si kupim, kaj to komu mar?“ Res, pa pogosto so le starši, ki v štacunah jemljejo robo na „porgo“ ali „puf“, a naposled štacunar po dohtarjih dolge iztiruje. Huda napaka je tudi ta, da starši — pogosto prisiljeni — zraven vžitka še drago izročijo gospodarstvo sinu ali hčeri. Nekaj časa se novi gospodar še drži, naposled pa ga obresti in dolgovi uničijo vključ temu, da je grunte na kose prodaval. Konečno so vsi vkup berači.

J. P.

Iz Obriža. Letos utegnemo še precej dobro letino imete, ako nam ljubi Bog prizanese s točo. Kazni smo sicer vredni, ali usmiljenja močno potrebni. Naj ga toraj pravični prosijo, da nam prizanaša zaradi številnih hudobij, ki se po svetu godijo. Opomnim samo na nekaj malega! Kako in koliko delavci govorijo, kedar jih je več skupaj? Preklinjanje, ogovarjanje in klafanje, tega je skoraj povsod. Kako hočemo blagoslova božjega nadejati se pri delu, kder je zraven toliko greha! Srce zaboli človeku, kedar kdenaleti na več fantov vkup, posebno ob svetkih. Pokregati razbrzdenega paglavca ni varno, ako nečemo najnesramnejših psokv slišati! — Naše občinske ceste so hudo zanemarjene, posebno ena sred vasi. Kriv je temu župan in njegov prvi svetovalec. Ako ga kdo nagovarja, naj da steze popraviti, odreže se rekoč: „meni tega ni treba, jaz sem dozdej vse dopeljal, drugi pa naj vozijo, kakor hočejo, če bodo živino iz blata vlačili. Tako ne moremo priti do boljših stez. Marljivejši je naš župan s pisarijami pa tudi drag. Potni list za kako kravče velja skoraj toliko, kakor kaka knjiga.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Novi knezoškof bili so 26. jun. v Salcburgu posvečeni in bodo 3. julija v Celovci vpeljevani. — Procesijo na sv. Telovo so vodili 80letni stolni prošt preč. g. Adam Pichler. — Kamenski župnik, č. g. Kronik so ogledovali železniški most čez Dravo, in tako nesrečno pali, da so v nekaj urah bili mrtvi. — Svitli cesar darovali so srenji Tunel 200 fl., Waidegg 200, za šoli v Grafensteinu 300 in v Trebesingu 300 fl. — Pogorelci v Vrbi dobili so 7000 fl. več podarovanj, kakor je škoda bila vceunjena, oni v Lačanah pa menje. — Za popraviljanje mestne cerkve v Beljaku so napravili tombolo in spečali 800 fl. — Beljaška hranilnica ostane zaprta do 7. jul., celovska pa do 20. jul. — V okolici Slov. Pleiberskeje delal je nek Anton Ongriž bankovce, pa je pobegnil, ko je zapazil, da ga žandarji iščejo. Do sedaj ga še niso dobili. — Celovski mestni zastop je prošnjo sklenol

zoper polajšanje Sletnega šolanja poslati gosposkeje zbornici na Dunaj; meščani se vtikajo v reči, ki jih nimajo brigati, kajti v mestih naj pošiljajo otroke v šolo, kakor hočejo, a kmetom je treba postavnih olajšav, da ne bodo kaznovani, če 13letnega dečka ali 14letno deklico doma potrebujejo. — V Celovci imajo nemčurji zopet nov list: „Freie Stimmen“. Ta list je kar vse koroške Slovence v Dravo zatopil, kajti od saleburških in tirolskih planin tje doli do kranjsko-koroških gorá so mu sami Nemci doma in na Kamnu, Golici, Stolu, Ljubelnu, Obirji čepijo mu sami nemški „Wachterji“ in stražijo nemštvo. Kaj še? Od 332.000 katoliških Korošcev je 120.000 slovenske krvi. Od 353 župnij je 117 čisto slovenskih in 13 mešanih. No, in čeravno Slovence na papirji kar zobljejo in požirajo, požrli in pozobali jih še vendar niso in jih tudi ne bodo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kakor Slovenci na Kranjskem, tako so se Čehi borili, da bi zmagali pri volitvah v trgovsko zbornico v Pragi pa niso, kajti judovski trgovci potegnoli so z Nemci. — Nemški liberalci tudi na Českem ščuejajo kmete zoper ministerstvo sedanj in zoper Slovence; toda kmetje so v Tečenu zbrani liberalcem brco dali rekoč: liberalni profesorji in advokatje pustiti nas pri miru, mi bomo že sami povedali, kder nas črevelj žuli, a zoper slovanske sodeželjane se ne damo ščuvati. — Zastran Sletnega šolanja so rekli, da je treba kmetom šolska bremena polajšati, 8 letno trdno obiskovanje šol sodi le za mesta. Liberalci se jezijo, da so kmetje sami začeli pravo spoznavati, in da se ne dajo liberalnim kričačem za nos voditi. Jednako spodletelo je liberalcem na Štajerskem nemškega kmeta zva-bitu na svojo stran, kajti zbrani „bauernvereinerji“ pri gornji Kungoti zunaj Maribora so tudi sklenoli hranilnice prositi, naj dajejo dolžnikom dopisovati po svojih uradnikih, a ne po advokatih, kajti slednji gospodje preveč računijo. Ta sklep je liberalce zelo splašil — Koroški deželni zbor je sklican v Celovec na 15. sept. Slovence zastopa ondi edini g. Einspieler. — Na gimnaziji v Sučani na Bukovinskem priredijo uže jeseni za rumunske dijake vštritna 2 razreda, kder se bode rumunski prednašalo. Slovenci pa še zmiraj ne dobimo nič. — Kranjski nemčurji se bahajo, da bode nedavno obsojeni Vestenek v 1/2 leti Kranjske dežele glavar. Ni verjetno. Jeseni bodo okolo Radolice veliki manevri; udeležijo se regimenti štev. 7, 17, 27 in 28., lovška bataljona štev. 33 in 35 in ulani iz Celovca. — Na Ogerskem se bližajo volitve svojemu koncu, minister Tiszajeva stranka je pridobila okolo (20) sedežev, v Medjimurji pa je njeni kandidat Podmanicki propal, čeravno so ga judje podpirali in 30.000 fl. potrošili, zmagal je Urvari-Lajos. Obetal je Slo-

vanom, da jim boče biti pravičen. Čudno pak je to: kakor pri nas nemčurji ob času volitev slovenske volilne oklice razpošiljajo, jednako na Ogerskem magjaroni slovanske; po izvolitvi se pa nobeden ne briga več za Slovana. — Hrvatom hočejo Magjari vzeti mesto Reko, italijanski Fiume.

Vnanje države. Nemški cesar, 84letni Viljelm, baje močno boleha, jednako tudi njegova žena. Po vsej Nemčiji pripravljajo se na nove volitve, katoličani obhajajo meseca septembra v mestu Bonn sijajen shod, kder bodo zopet ugovarjali zoper kruto preganjanje sv. katoliške Cerkve; skoraj vsi škofi so ali prognani ali so umrli pa vlada brani izvolitev novih pastirjev, okolo 1200 župnij nima fajmoštrov. — Ruskega carja obiskal je srbski knez Milan pa tudi črnogorska kneginja Milena. Slednjo je spremljal vojni minister Plamenac. Tega obišče črnogorski potepuh Džuraškovič, mahne s sabljo po njem. Plamenac odbije udarec z golo desnico, a z levico potegne revolver in ustrelj sovražnika, da je k priči mrtev. — Bolgarski knez hudo razsaja in zapira svobodoljubne Bolgare. — Turški sultan je ukazal Grkom prepustiti Tesalijo in Epir, mesto Arta je od turške vojske uže zapuščeno. Pri potresu na Kijskem otoku je smrt storilo okolo 4000 ljudij, vsa poslopja so zrušena ali vsaj hudo poškodovana. — Italijani so na Francoze močno hudi, ker so ti vzeli Tunis, prišlo je med delavci obojega naroda uže do hudih tepežev; v Marseille na Francoskem bilo je mnogo ubitih. — Arabi v Afriki začeli so pod vodstvom Bu-Amane grozno razsajati zoper evropske naselnike; blizu Sajde je Bu-Amana napal španjolsko naselbino, okolo 200 ljudij poklal, vse vropal in 400 otrok, žen in deklet v sužanstvo odgnal; francoska vojska pritiska za njim. — Irski najemniki nečejo grajščakom angleškim plačevati prevelike najemščine. Grajščaki jih toraj izganjajo iz hiš, najemniki pa ubijajo grajščake, logarje, policaje in vojake. Bati je se, da se ne vzdigne ves zatirovani narod zoper angleško nasilstvo. — Velika nesreča zgodila je se v Mehiki v Ameriki, železniški most črez reko Antonio se je pod vlakom podrl, 200 ljudij je utonilo.

Za poduk in kratek čas.

Svarilen vzgled tistim, ki četrte božje zapovedi ne izpolnjujejo.

Za dober klicaj od cerkve sv. Mohorja v Rodnah je bila pred kakimi 40. letmi lepa kmetija, vsa v dobrem stanu. Gospodaril je stari mož Janže Z... in njegova žena A...a. Imela sta 6 otrok, kateri razven najmlajšega, Tončka namreč, bili so jima vsi v pomoč pri gospodarstvu in ker še nobenih dolgov nista imela, vzdrževala sta dobro svoje gospodarstvo. Za naslednika izvolil si je Janže svojega najstarejšega sina Andreja, kateri je k temu tudi lepe sposobnosti kazal. Toda osoda je

stvar celo drugače zasuknila. Andrej je bil za vojaka sposoben spoznan in je toraj celih dolgih 8 let od doma odločen bil. Da se pa v tolikih letih rado veliko spremeni, to je gotovo. No, in tako se je tudi tukaj zgodilo. Med tem časom umerje stari oča Janže in zapusti priletno ženo vdovo. Andrej domov vračajoč se iz Lombardije in dosluživši svojih 8 let umrje v Ljubljani. Sedaj mati sama s hčerkama gospodari, dokler ne doraste najmlajši sin Tonček. Uže med tem časom, ko je še mati gospodarila, Tonček ni hotel delati, pač pa je to, kar so drugi pripravili, rad spodmikal ter nabiral za sebe nek postranki zaklad, iz katerega si je dal napravljati izredno čez svoj stan imenitno obleko. Kar je pa še ostalo, o tem dejal je poznej, da mu je ukradeno. Mati je sinu vse te in druge napake skozi prste gledala, ter mesto, da bi bil sin mater lepo vpraševal, kako in kaj, je le mati od sina dovoljenja beračila. Ker toraj mati sama ni bila modro izgojena, je tudi sina tako rekoč samemu sebi prepuščala in brez prave omike izgojevala, a ravno s tem za sebe najhujšo šibo vzredila. Prevzamši gospodarstvo je Tonček, podpihan od svoje še slabše soproge, vedno bolj in bolj preganjal svoje sestre in mater. Slednjič je spravil mater ob vso pravico pri hiši. Jednako je tudi svojega tasta spravil na beraško palico; nesrečna mati je slednjič morala od hiše do hiše si stanovanja iskati in tudi umrla pri tujih ljudeh na Hrvaški zemlji. Mladima pa je na neobdelanih njivah osat in pirnica rastla raji, kakor da bi se bilo materi par ogonov pustilo, na katerih bi si bila reva vsakdanjega kruha pripravljala. Vkljub temu, da je materni vžitek bil združen s kmetijo, se je pri hiši vedno slabše kazalo. Pa kako nebi? Saj je še vedno četrta zapoved božja v veljavi, čeravno so ljudje dostikrat rekli: „no, če tega ne bo Bog kaznoval na tem svetu, ki je tako s svojo materjo delal in svojega tasta spravil na beraško palico, takrat ni več resnična četrta zapoved božja.“ Da pa Bog je in ostane neskončno resničen in pravičen, se je tudi tukaj pokazalo. Čeravno ju Bog ni očitno kaznoval, je pa pripustil, da sta se sama sebe kaznovala. Zapravila sta na različne načine svoje gospodarstvo s krivičnimi in nepotrebnimi tožbami, se v dolgove zakopala, kmetijo kos za kosom prodajala in slednjič se je oguljeno posestvo po dražbi prodalo. Ker pa je še toliko sreče imel, da je pri razdelitvi zmeknil par stotakov, bi si bil še lahko toliko kupil, da bi bil pod svojo streho prišel, pa tudi ti so šli navadni pot.

Ni se še zgoraj omenilo, da je bila pred nekaj leti tudi hiša s tremi gospodarskimi poslopji zgorela, za kar je bil na sumu, kar se v sedajnem času rado zgodi. Bil je pri nekej zavarovalnici zavarovan in se je zopet nekaj denarja prejelo, pa ni teka imelo. Hiše in gospodarskega poslopja ni več bilo; v borni bajti je moral bivati, dokler ni bil prisiljen, seliti se od enega stanovanja v

stanovanja v drugo, kakor nekdanj njegova mati.

Potem je skoraj poldrugo leto bil na preiskavi zavoljo ponarejanja bankovcev, pa izvil se je srečno. A ves drugačen izid je bil drugič. Začela sta s sinom izdajati ponarejene desetake, petake in goldinarje. Ker pa neki Šmarijčani posebno dobro poznajo take bankovce, ki niso izdani od „pravega cesarja“, zato so ga tudi hitro zasačili. Šmarijska sodnija je djala oba v zapor, pobrala dotično orodje ter ju izročila v preiskavo. Slednjič je porotna sodnija v Celji letos 23. maja obsodila, očeta na 7 let, sina pa na 8 v težko ječo.

Tako tedaj, ljubi starši, odgojnite si svoje otroke v strahu božjem in vadite jih od kraja pošteno služiti si svoj vsakdanji kruh. Drugače si spletate najhujšo šibo za stare dni. Vi, ljubi otroci, pa spoštujte svoje starše in ljubite jih, ker le tako zamorete časno in večno srečni biti. Ako pa tega ne storite, vedite, da si spodkapavate svoja lastna tla, na katerih mislite trdno stati.

Kmet.

Smešničar 26. Iz Idrije bil je dalje prestavljen glasoviti nemčur g. Onderka. Slovenci bili so tega prav veseli in „Brencelj“ je zabeležil šaljivo sledeči pogovor: A. „On drka!“ — B. „Kam drka?“ — C. „Proč drka!“ — Vsi: „Naj le drka!“

Razne stvari.

(*Svitli cesar*) so za stavljenje nove šole v Brezji mahrenberškega okraja darovali 300 fl.

(*Mariborska hranilnica*) dobi nova pravila. Ministerstvo jih je uže potrdilo.

(*Na koroški železnici*) vozijo od 25. junija naprej brzovlaki, ki se v Mariboru vjemajo s ponočnimi vlaki južne železnice.

(*Zastrupil*) se je posestnik Kupler pri sv. Primonu na Muti.

(*Strašna toča*) obiskala je v Šmariji 7 občin dne 16. junija.

(*Na opeklinah umrl*) je pri sv. Trojici v Slov. goricah J. Kos. Opekline je dobil, ko je Potočnikov goreči hlev branil.

(*Novej cerkvi Srca Jezusovega v Gradci*) so škof dne 24. junija položili temeljni kamen.

(*Za god sv. Cirila in Metoda*) je v našej škofiji naročena dne 5. jul. slovesna sv. meša z blagoslovom in „Te Deum“.

(*Zakrament sv. mešnikovega žegnovanja v Mariboru*) se bo delil letos samo dvema bogoslovcem dne 18., 20. in 22. jul. Tako malo še ni bilo primicijantov, odkar imamo lastno bogoslovnico.

(*Nagla smrt*) ugrabila je vsled bolezni „difteritis“ 25letno Gabrijelo in 24letno Karolino gosposdično baroninjo Hakelberg pri njunem strici baronu Hakelbergu na gradu Pragwald v Savinjski dolini. V enem tednu ste obedve umrle.

(*Goličev gradič pri Konjicah*) kupila je gospa baroninja Julija Kunde.

(*Zvezda repatica*) je videte proti severnemu tečaju. Rep je dolg in svetel.

(*„Kres“ celovski*) ima meseca junija sledeče: Pesen za 10. maj. Pomladanski vetrovi, Ostavljeni siroti, Blagodejna zvezdica, Šege pri Srbih, O potresu, Stolica slovenska na graškem liceji, Papeška pisma, Josip Jurčič, Zgodovinske črtice, Nekaj domačih besed, Književni pregled, Drobnoti. Cena za pol leta 2 fl.

(*Iz Dobrne*) se nam poroča, da je 25. jun. zjutraj ob treh strela udarila v neko zidanico cerkvi sv. Nikolaja nasproti. Ognja sicer ni bilo, vendar je poslopje znatno razdrapano, šipe potrupane, ostali predmeti razmetani in poškodovani. Prebivalca, en starček s hčerjo, sta strah prestala brez posebnih nasledkov.

(*Mestni šolski svet*) v Celji je dobil nekoliko spremenjeno, toda Slovencem bolj sovražno lice, kakor ga je imel do sedaj. S zagrizenimi naspiotniki našega naroda se ne bo dala doseči sprava.

(*Všel*) je g. Vagrandelnu v Mariboru učenec potem, ko je 73 fl. 92 kr. na pošti vzdignol. Neporednež je notarjev sin v Brezah na Koroškem.

(*Vnuk*) slavnega generala Laudona, baron Laudon, je umrl 84 let star, jednako tudi vnuk slovitega Tirolca Andreja Hofferja, namreč plem. Hofer, 45 let star.

(*Toča*) je klestila strašno ob Dravi na Tirolskem in Koroškem do Sachsenburga, okolo Pečuha na Ogerskem, dalje dne 26. jun. po Dobravi, zgornji Hudinji pri Celji; tukaj je vihar s strebe nad velikimi vratami nemške cerkve vrgel novo Marijino podobo in zdrobil na male kose.

(*V okrajni šolski svet v Šoštanji*) izvoljeni so gospodje: dr. Lipold, Ivan Vošnjak, Franc Skubic, Franc Steblovnik, Miha Tajnik. Več prihodnjih.

(*V Rogozi pri Mariboru*) je pogorel Pavel Cvikelj. Nek hudobnež je užgal. Škode je 300 fl. zavarovanščina pa znaša 800 fl.

(*„Brencelj“*) edini naš slovenski šaljivi list je zaradi mikavne tvarine vsakako podpore vreden. Dober dovtip več zda, kakor pet resnobnih vvodnih suboparnih člankov. Zadnja številka ima tudi prav „žalostno“ pesen, kako je bilo „v tistem tajč-kazin“, da je Vestenek bil hin.“ Velja za pol leta 1 fl. 50 kr., za četrt leta 80 kr.

(*Č. g. Ivan Ramor*) je imenovan za župnika pri sv. Mihelu nad Mozirjem.

(*V Grižah za Celjem*) je bil v nekem štepihu mrtev najden Matija Razpotnik od St. Pavla.

Dražbe. 2. jul. Matija Kranjčak v Jazbinah 650 fl. 7. jul. dolgovi zapisani v trgovskih knjigah Wundsamovih v Mariboru 32912 fl. 8. jul. Julij Wundsam 12000 fl.

Sejmi na Koroškem. 2. jul. v Kapli. 8. jul. v Paternijonu.

Loterijne številke:

V Trstu 25. junija 1881: 58, 1, 56, 85, 40.

V Linci " " 75, 65, 52, 33, 18.

Prihodnje srečkanje: 9. julija 1881.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Tursica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor . . .	8 90	6 50	5 90	3 40	5 40	5 90	5 40
Ptuj . . .	8 60	6 70	5 60	3 60	5 70	—	5 80
Gradec . . .	8 77	7 42	5 —	3 80	4 80	—	5 7
Celovec . . .	10 8	7 80	4 20	3 30	5 12	—	—
Ljubljana . .	9 72	6 49	4 77	3 47	5 65	5 60	5 90
Varaždin . . .	8 60	6 75	5 20	3 —	4 80	6 50	4 80
Dunaj } 100	12 82	11 50	9 85	6 70	6 90	8 85	— 20
Pešt } Klgr.	12 85	10 45	9 75	6 85	6 35	6 25	6 30

Gotove smrti rešen je bil mož

v mesteci Schaworth. Živel je od prislužka v rudi. Bil je močen in krepek. Delal in pretrpel je veliko. Pred 2 letoma zbolil na bolezni, ki mu poruši ves život. Do sedaj je zaslužil dovolj kruha sebi in svojej obitelji in si še nekaj prihranil. Sedaj mu je vsega zmanjkalo. Postal je slab, da je komaj po hiši taval. Beračiti ni hotel in zato si je omislil dela, kakoršno le deca opravlja. Trpel je mnogo zavoljo atshme in rheumatizma. Naposled še je želodec obolil, a lečniki

mu ne vedó pomagati.

V tem žalostnem stanji mu pošlje skrben prijatelj drobno knjižico, v katerej se je hvalilo novo zdravilo: Shäker ekstrakt imenovano. Priporočeno je bilo kot pomoč zoper dyspesijo in sorodne bolezni.

Kakor se utapljaóči popreme za vsako slamico, tako zgrabi bolenik za ponudeno mu zdravilo. Akopram je bil uže sama kost in koža, ozdravi vendar in se ukrepi s pomočjo Shäker ekstrakta ter se reši gotove smrti. Rheumatizen in asthma, nasledki slabega želodeca prenehajo. Za nekaj mesecev mogel je zopet opravljati svoje dolžnosti in se lotiti težkih poslov. Res čuden uspeh! Poštar in vsak znan mož v Schafworthu zamore resnico popričati. Mož se piše Tomaž Briggs, in stanuje:

„Peel Terrace, Schafworth, blizu Rochdale-ja na Angleškem.

Povedano ni osamljen slučaj. Imamo jih na stotine na razpolaganje. Pretečenega leta so samo na Angleškem prodali 1,000.000 flašk pa se ni veliko po novinah hvalisalo. Večidel je prišlo to po priporočbi onih ljudij, ki so sami z zdravilom poskusili bili. Težko bo kde zdravilo, katerega bi se bilo v tako kratkem toliko flašk prodalo. Zdravilo se samo priporoča.

V zalogi na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, Istriji imajo

v Mariboru: Jožef Nos, V. König. **V Celji:** Josef Kupferschmid, Baumbachovi dediči, A. Marek. **Deutschlandsberg:** H. Müller. **V Gradci:** Gšihaj v Münzgrabnu. **Cerminji:** F. Illing. **Lipnici:** O. Russheim. **Admontu:** G. Scherl. **Celoveci:** P. Birnbacher, Jos. Nussbaumer. **V Beljaku:** Kumpfovi dediči. **V št. Mohorji:** Jos. Richter. **V Ljubljani:** Jul. plem. Trokoczy. **V Kamniku:** J. Močnik. **V Terbiži:** Jos. Siegel. **V Novem mestu:** Dom. Rizzoli. **V Gorici:** J. Christofolletti. **V Trstu:** Farmacista al Camello 25 Corso, Giov. Foraboschi, Farmacia grande, Pavlo Rova. 4—6 **V Zadru:** Androvíč.

Vlastnik A. J. White.

Na debelo prodava **J. Harna** na **Dunaji II.** Rafaelgasse 10 in **G. R. Fritz**, Droguist, I. Bräunerstrasse 5. **V Budimpešti:** Jos. plem. **Török**, Königsgasse 12.

Sesaljke

solidne izdelave za različne potrebe: pivo-varne, fabrike, rude, vodnjake, dalje vodotočne cevi, sesaljke in spravo za kletarstvo, angleške cevi iz kovanega železa, cevi iz koprne in gumiya,

kovinsko blago

vsake vrste, pipe za vsakojake potrebe in in razne podobe, vretenice, ventile zaporne, pozračne ventile vsake vrste, poprijemače železne za razne cevi, spravo za kopališča, izlijavničke, kotlje za narejanje plina, varovalno orodje, posode za kolemaz, holländerje,

pipe za narejanje pen na pivu

naposled

blago iz lite kovnine in mednine

po obrazcih

priporoča po najnižjej ceni in s poroštvom za dobro robo

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja v

Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

Najnovejši kurzi na Dunaji.

Papirna renta 78 55 — Srebrna renta 79 — — Zlata renta 84.35 — Akcije narodne banke 849 — — Kreditne akcije 639. — 20 Napoleon 9.32 — Ces. kr. cekini 5.55 —

2—2

Oznanilo

zavoljo sprejetja večjega števila učencev v kmetijsko deželno šolo štajersko v Grottenhofu početkom šolskega leta 1881, t. j. 1. oktobra 1881.

Prošnje se naj pismeno ali ustno predložijo ravnateljstvu vsaj do 3 tedne pred začetkom.

Več pové štev. 24. „Slov. Gospodarja“.

3—3

Josefa Nolli

kleparica (špenglarca) v Celji,

ktera je v občno zadovoljnost krila s kotlovino zvonike na Frankolovem, v Kalobjem, v Grižah, v Šmariji itd. potem železnična poslopja na Zidanem mostu itd. novo dekliško šolo v Celji, se priporočuje prečastitim farnim predstojništvom, županstvom, stavbarskim podvzetnikom itd., ter obljubi svoje delo, kakor do zdaj po ceni in pošteno izvrševati.

1—3

Oznanilo.

Ces. kralj. okrajna sodnija v Slov. Gradci daje na znanje: dedičem Elizabete Pustinekove v gornjem Doliči se dovoli v Doliči nahajajoče se posestvo, imenovano Cveteršnikovo posestvo, cenjeno na 1953 fl. 38 kr. po javni dražbi prodati. Den za ovo prostovoljno licitacijo je odločen

25. julij 1881

predpoldnem ob 10. uri na posestvu samem v gornjem Doliči. Dostavi se, da se posestvo proda le po nastavljeni ceni ali višje.

Cenilni zapisnik, dražbenški pogoji, ekstrakt iz gruntnih knjig je pri tukajšnji sodnji na ogled.

Ces. kralj. sodnija v Slov. Gradci dne 23. junija 1881.

2—3

Mlin na prodaj!

Novo postavljen, umetalen mlin blizu večjega mesta spodnje-štajerskega in blizu južne železnice na stalnej močno nagne-nej vodi, zraven lepo stanovanje, gospodarsko poslopje, velik vrt, pekarija z dobrim razprodavanjem. Vse to je zaradi družbinskih razmer na prodaj po jako ugodnih pogojih. Več pové administracija lista: „Südsteirische Post“ v Mariboru.

Pozor!

Pozor!

Na večjo prilichnost svojim naročnikom v Avstriji smo pod firmo:

VOGEL & Comp.

na Dunaji, II., Untere Augartenstrasse 33

osnovali podružno zalogo, majhno razstavo in prodajalnico

Lokomobilov, mlatilnic na plin

in drugega gospodarstvenega orodja,

ter prosimo, da si p. n. občestvo ondi naročevati blagovoli.

Izdelki tekmovali z vsemi enakimi podjetji, so izvrstno sestavljeni, uspešno rabljivi, solidno delani iz najboljše robe in po jako nizki ceni za dobiti.

Ilustrirani obrazci in ceniki pošljejo se brezplačno.

Na Dunaji 1. maja 1881.

VOGEL & Comp.,

fabrikant, železne livarne in kotljarije posestnik
v Neussellerhausen-Leipzig.

4—5

52. Računski sklep

c. k. priv.

vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradci
za
upravno leto 1880.

A. Stanje:

Oddelek za poslopja.	Število		Zavarovalna vrednost	Število		Zavarovalna vrednost
	deležnikov	poslopij		deležnikov	poslopij	
31. decembra 1879 je bilo stanje	—	—	—	91.220	207.687	110.163.556
Leta 1880 je narastlo:						
po novem vstopu	4.332	10.221	6.282.894			
po povišanji vrednosti	—	929	2.031.940			
po zopetnem sprejetji, oziroma po preklicanji odpovedeb	1.078	2.538	1.036.300	5.410	13.688	9.351.134
Skupaj	—	—	—	96.630	221.375	119.514.690
Odpadlo pa je:						
po izstopu in nazajvzetji zavarovanja	1.104	2.708	1.632.220			
po znižanji vrednosti	—	229	267.020			
po ex offo izključbi vsled dolžnih doneskov	1.418	3.270	1.258.959			
po izbrisanji vsled požarov	395	1.034	445.870			
po preteklem začasnem zavarovanji	173	644	2.086.722	3.090	7.885	5.749.791
Tedaj stanje 31. decembra 1880				93.540	213.490	113.764.899

Oddelek za premakljivo blago.	Število listov		Zavarovalna vrednost
31. decembra 1879 je bilo stanje	12.419		20.472.008
Leta 1880 je narastlo po novem vstopu in povišanji vrednosti	7.662		16.962.444
Skupaj	20.081		37.434.452
Odpadlo pa je:			
po izstopu, znižanji vrednosti in izbrisanji vsled požarov in po preteklem začasnem zavarovanji	6.214		15.264.823
Tedaj stanje 31. decembra 1880	13.867		22.169.629

Oddelek za zrcalno blago.			
31. decembra 1879 je bilo stanje	71		19.629
Leta 1880 je narastlo po novem vstopu	75		17.843
Skupaj	146		37.472
Odpadlo pa je:			
po pretekli nagodbi, škodi, storniranji	39		10.407
Tedaj stanje 31. decembra 1880	107		27.065

B. Gospodarjenje.

Oddelek za zavarovanja poslopij, premakljivega blaga in zrcalnega stekla.

Sterilo		Oddelek za poslopja	Oddelek za premakljivo blago	Oddelek za zrcalno steklo	Skupaj
Dohodki					
1	Rezerve doneskov in premij	509.640 62	42.114 51	489 23	552.244 36
2	Predpisanje društvenih doneskov, premij in postranskih pristojbin za zavarovanja v tekočem letu 1880 novo sklenjena in za povišanja	38.473 01	48.279 37	520 47	87.272 85
3	Prepisanje repart društvenih doneskov za leto 1881	516.173 54	17.404 13	— —	533.577 67
4	Deleži pozavarovalcev pri požarih	150.053 32	11.633 51	— —	161.686 83
5	Deleži pozavarovalcev pri preiskavanji škode	2.590 82	275 31	— —	2.866 13
6	Deleži pozavarovalcev pri darilih za pomaganje pri požarih	169 40	— —	— —	169 40
7	Deleži pozavarovalcev pri stroških za sklicavanje in gašenje	240 72	— —	— —	240 72
8	Povrnjene škode od potrpanega zrcalnega stekla	— —	— —	4 —	4 —
9	Pozavarovalni storni	1.668 55	1.698 98	— —	3.367 53
10	Pozavarovalna provizija	27.736 93	7.528 36	— —	35.265 29
11	Obresti premoženja	44.817 12	1.054 62	7 82	45.879 56
12	Brutto-dohodki posestev	10.044 65	— —	— —	10.044 65
13	Rezerva pozavarovalnih premij	2.062 84	10.980 26	— —	13 043 10
		1.303.671 52	140.969 5	1021 52	1.445.662 09
Stroški.					
1	Odpisanje doneskov, premij in postranskih pristojbin	8.717 58	2.456 32	30 57	11.204 47
2	Likvidirane škode pri požarih in zrcalnim steklu	422.996 54	26.011 66	223 85	449.232 05
3	Neodločene škode	7.850 74	1.089 20	— —	8.939 94
4	Stroški za preiskavanje škode	8.820 71	573 34	— —	9.394 05
5	Darila za pomaganje pri požarih	915 50	— —	— —	915 50
6	Stroški za sklicavanje in gašenje	491 63	— —	— —	491 63
7	Provizije	27.870 84	4.791 26	40 12	32.702 22
8	Pozavarovalne premije	146.316 89	41.833 03	— —	188.149 92
9	Upravni stroški	57.939 83	6.963 66	53 79	64.957 28
10	Splošni zavarovalniški stroški	18.108 21	2.177 72	16 82	20.302 75
11	Inventarialni stroški	103 24	12 66	— —	115 90
12	Pristojbinski namestek	4.023 30	— —	— —	4.023 30
13	Poslopijski davki	3.701 19	— —	— —	3.701 19
14	Popravni in drugi stroški za posestva	1.629 49	— —	— —	1.629 49
15	Rezerve doneskov in premij	527.140 48	42.978 20	577 92	570.696 60
		1.236.626 17	128.887 5	943 07	1.366.456 29
Tedaj ostane		67.045 35	12.082 —	78 45	79.205 80

C. Bilanca.

Številko		Znesek		Številko		Znesek	
Activa.				Passiva.			
1	Gotovina v denarjih	16.043	50	1	Rezerva za požare	11.035	11
2	Vrednostne reči po kurzu od 31. dec. 1880:			2	Ne potegnjena odškodnina za požare	23.550	—
	I) na račun zavarovalnice:			3	Ne potegnjena darila	290	—
	a) sreberna renta nom. gld. 48.000— à 74·20 gld. 35.616—			4	Ne potegnjene podpore	310	—
	b) lotr. posojilo l. 1860 nom. gld. 10.000— à 131—	13.100—		5	Meseca prosinca 1881 plačljive pristojbine za vinkuliranje	265	—
	c) posojilo grašk. mesta nom. gld. 59.000— à 105·50	62.245—		6	Vsota, ki jo imajo poslopijski deležniki dobiti od ostatka leta 1879. od ostatka leta 1880	50.000 25.000	— 91
	d) 40 delnic avstrijsko-ogrske banke à nom. gld. 600— skupaj nom. gld. 24.000 à 823	32.920—	143.881	7	Razni upniki	6.301	99
	II) na račun penzijske zaloge:			8	Penzijska zaloga zavarov. uradnikov	34.181	54
	a) avstr. zlata renta nom. gld. 6000 à 88·20	5.292—		9	Zaloga za podporo požarne straže	4.235	60
	b) zastavniška pisma zavoda pismo - zastavniškega štaj. hranilnice nom. gld. 5000 à 104	5.200—	10.492	10	Rezerve društvenih doneskov in premij	570.696	
3	Založeni kapital:			11	Rezerva za kurzne difference od vrednostnih reči zavarovalnice fl. 9.495 75 „ penzijske zaloge „ 658—	10.153	75
	I) na račun zavarovalnice:			12	Rezervna zaloga	991.674	94
	a) v štaj. „Escompte-bank“ v Gradci	31.301·45					
	b) v zalogi zastavnice	30.000—					
	c) v hranilnicah na Štajarskem in Koroškem	675.815·32	737.116	77			
	II) na račun penzijske zaloge:						
	a) v občinski hranilnici v Gradci	24.335	49				
	III) na račun zaloge za podporo požarne straže:						
	a) v občinski hranilnici v Gradci	4 235	54				
4	Posestva	174.668	99				
5	Dolg reprezentancije ljubljanske	170	95				
6	Dolg okrožnih komisarjev	828	73				
7	Dolžni doneski in premije:						
	a) za nova zavarovanja gld. 5.065·41						
	b) za zavarovanja na nedoločen čas in sicer za prejšnja leta do leta 1879	9.169·73					
	c) ravno to za leto 1880	6.001·35	20 236	49			
8	Predpisani doneski za potrebe l. 1881	533.577	67				
9	Dolgi pozavarovalnih društev in raznih dolžnikov	49.064	61				
10	Rezerva pozavarovalnih premij	13.043	10				
		1.727.694	84			1.727.694	84
Opomba. Inventar, ki se nahaja pri ravnateljstvu, reprezentanciji ljubljanski in okrožnih komisarjih, vsled polagoma odpisavanja v premoženje ni več všteto							

D. Rezervna zaloga.

Stanje rezervne zaloge 31. decembra 1879				954.038	85
Novi dohodki.					
1	Po pravilih rezervni zalogi pripadajoče postranske pristojbine iz oddelkov za premakljivo blago in zrcalnega stekla	3.393	32		
2	Delež pozavarovalcev neodločenih škod lanskega leta	3.321	38		
3	Odpisane neodločene odškodnine	343	10		
4	Ostali znesek dobitka poslopijskih deležnikov leta 1878, kateri ni prišel v porabo	1.932	58		
5	Rezervni zalogi oddelka za zrcalno steklo pravilno pripadajoče obresti . .	17	38		
6	Rezervni zalogi pripadajoči del dobička, ki se je leta 1880 podal v oddelku za poslopja z fl. 42.045 35 v oddelku za premakljivo blago z „ 12.082 — v oddelku za zrcalno steklo „ 78 45	54 205	80		
7	Drugi dohodki	80	39	63 293	95
Skupaj		—	—	1,017.332	80
Od tega					
1	So se izbrisale pristojbine in starejši doneski do inkl. 1879, kakor drugi nepridobljivi ali negotovi zneski	4.369	47		
2	Izbrisalo se je od konta posestev	1.764	33		
3	So se prenesle kurzne difference vrednostnih reči zavarovalnice od 31. dec. 1879 na rezervno konto kurznihi diferenc	6.135	75		
4	Donesek k graški razstavi leta 1880	1.500	—		
5	Penzije, odgojevalni doneski in konduktni kvartali	11.236	99		
6	Pristojbine za prepisanje in kolek pri prepisanju 40 banknih delnic na ime zavarovalnice	190	—		
7	Pozneje dovoljena odškodnina iz lanskega leta	6	82		
8	Razni stroški rezervne zaloge	454	50		
Stanje rezervne zaloge 31. decembra 1880		—	—	991.674	94

Opomba. Kot garantjska zaloga v oddelku za premakljivo blago je po § 10 pravil tega oddelka kapital v znesku gld. 50.000.—, in kot garantjska zaloga oddelka za zavarovanje zrcalnega stekla je po § 22 pravil tega oddelka kapital v znesku gld. 1000.—, iz rezervne zaloge poslopijskega oddelka podarjen.

Gradec, mesca prosinca 1880.

Anton vitez Spinler l. r.,
generalni tajnik.

Franc Doser l. r.,
knjigovodja.

Franc grof Meran l. r.,
generalni ravnatelj.

Dr. Franc Ilwof l. r.,
ravnateljski predsednik.

Račun se je pregledal in se s knjigami zavoda zлага.

Gradec, 7. aprila 1881.

Dr. L. Sigmundt l. r.,

Dragotin Ohmeyer l. r.,

Kranz l. r.

Ponatis se ne plačuje.